

Vergaderjaar 2004–2005

XXI

Geïntegreerd beleidsdebat over de ruimtelijk-economische ontwikkeling in Nederland

D

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 april 2005

In het Beleidsdebat over de ruimtelijk-economische ontwikkeling in Nederland op dinsdag 22 maart 2005 zijn onder andere ingediend de motie Meindertsma (XXI-B) en de motie Lemstra (XXI-C). Naar aanleiding van de motie Meindertsma heb ik toegezegd te zullen aangeven op welke wijze de participatie van burgers en maatschappelijke organisaties bij ontwikkelingsplanologie is geborgd, hetgeen ik hieronder doe. Daarnaast wil ik nog kort ingaan op de motie Lemstra.

Motie Meindertsma

Adequate ontwikkelingsplanologie vraagt, naast bestuurlijke kennis en kunde, om toereikende juridische mogelijkheden, waarmee snel en flexibel gereageerd kan worden op kansen. Bij ontwikkelingsplanologie wordt gewerkt vanuit een gebiedsgerichte aanpak waarbij met verschillende partijen een pakket van samenhangende projecten wordt uitgevoerd met als doel een ruimtelijke kwaliteitswinst in het totale gebied tot stand te brengen. Eén van de kenmerken van ontwikkelingsplanologie is dat het in een grote verscheidenheid voorkomt. Dat geldt voor wat betreft de samenwerkingsvormen en aantallen stakeholders en betrokken partijen. Maar dat geldt ook voor de mate van abstractie en uitwerking, van zeer abstract tot zeer concreet en uitvoeringsgericht.

Een gebiedsgerichte ontwikkeling vergt de participatie van meerdere overheden, maatschappelijke organisaties, marktpartijen en burgers. Om te komen tot een breed gedragen regionale en lokale visievorming moeten alle betrokken partijen meedenken en meedoen. Ik ben het dus eens met de strekking van de motie ten aanzien van de wenselijkheid van participatie van burgers en maatschappelijke organisaties ter verkrijging van een breed draagvlak voor gebiedsontwikkeling in een vroegtijdig stadium.

Het instrumentarium dat is opgenomen in het wetsvoorstel voor de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro), dat bij de Tweede Kamer in

behandeling is, is bij uitstek geschikt voor de nieuwe wijze van werken en de cultuuromslag die ontwikkelingsplanologie vergt. Dat geldt met name voor de structuurvisie. In het wetsvoorstel is de structuurvisie het document voor strategische beleidsvorming voor gebiedsontwikkeling. De structuurvisie biedt de mogelijkheid tot een flexibele, interactieve en ontwikkelingsgerichte planvorming van alle bij het gebied betrokken partijen. Aan de visie kan een uitvoeringsstrategie worden gekoppeld. Vanzelfsprekend wordt in de structuurvisie aandacht besteed aan de uitgangspunten die worden gehanteerd voor de samenwerking en voor de participatie van en het overleg met betrokken burgers en maatschappelijke organisaties. Het maken van een structuurvisie wordt in de nieuwe Wro voor de gemeente verplicht gesteld. Daarmee vormt de structuurvisie het kader voor de verdere uitwerking van de gebiedsontwikkeling en de participatiemogelijkheden van burgers en maatschappelijke organisaties.

De structuurvisie zelf en de wijze van totstandkoming is vorm- en procedurevrij. De wijze waarop voor de visie draagvlak wordt verkregen is eveneens vorm- en procedurevrij. Dit maakt het mogelijk om alle betrokken partijen bij de beleidsvoorbereiding en -vorming te betrekken op een wijze en in een fase die voor het desbetreffende project van gebiedsontwikkeling het meest geëigend is. Dit biedt flexibiliteit en mogelijkheid tot maatwerk in de voorbereiding en de totstandkoming, die in de huidige Wet op de Ruimtelijke Ordening wordt gemist. Hiermee wordt recht gedaan aan het feit dat gebiedsontwikkeling in vele vormen en op vele niveau's voorkomt. Het geeft het betrokken bestuursorgaan de mogelijkheid om op een flexibele wijze zonder een keurslijf van wettelijke regels, procedures en termijnen de adequate vorm en procedure te kiezen.

Het verkrijgen van draagvlak is ook van belang om de verdere juridische doorwerking soepel en snel te laten verlopen. De uiteindelijke juridische doorwerking van de structuurvisie vindt plaats in bestemmingsplannen, al dan niet voorafgegaan door een projectbesluit, en al dan niet gecoördineerd met de vergunningprocedures voor de uitvoering van een project van gebiedsontwikkeling. Bestemmingsplannen, projectbesluiten en vergunningen in de coördinatieregeling worden voorbereid met de nieuwe uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afd. 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht, die voor een ieder de mogelijkheid biedt zienswijzen in te dienen. Nadat de besluiten zijn genomen, is er een adequate beroepsmogelijkheid.

Het voorgaande biedt naar mijn mening voldoende mogelijkheden voor bestuursorganen om burgers en maatschappelijke organisaties te laten participeren in de planvorming. Het uitwerken van een nader wettelijk kader hiervoor acht ik daarom niet nodig. Indien dat de bedoeling is van de motie, dan ontraad ik deze.

Motie Lemstra

In het debat heb ik in mijn reactie op de motie van de heer Lemstra (motie XXI-C) reeds aangegeven haar te zullen uitvoeren als zij wordt aangenomen. De eerste stap die ik daarvoor heb aangekondigd is het opstellen van een verkenning naar wat er op de verschillende terreinen op de lange termijn aan de orde is, wat er reeds op de plank ligt en waar het scenario-denken reeds plaatsvindt. Ik wil hierbij zorgvuldig te werk gaan en daar in ieder geval ook de verschillende planbureaus bij betrekken. Daar heb ik enige tijd voor nodig, ik zal er in ieder geval voor zorgen dat u direct na het zomerreces de verkenning ontvangt.

De Staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
P. L. B. A. van Geel